

Tyresö - en vattensäker kommun

Riktlinjer för arbete med vattensäkerhet

2015-2018

tyresö kommun

Innehållsförteckning

1	Bakgrund	3
2	Mål och syfte	3
3	Säkerhet vid vatten.....	3
3.1	Livräddningsutrustning, bevakning och tillsyn	4
3.2	Simkunnighet och kunskap	4
4	Plan för verksamheten	5
5	Uppföljning, utvärdering och återkoppling.....	6
5.1	Revidering av dokument.....	6

1 Bakgrund

I Sverige omkommer ungefär lika många människor per år genom drunkning som genom brand. Under de senaste 10 åren har antalet omkomna genom drunkning, enligt Svenska livräddningssällskapets (SLS) statistik, varit drygt 100 per år. I denna siffra ingår inte självmord och liknande. Drunkning är den tredje vanligaste dödsorsaken bland barn efter trafikolyckor och självtillfogad skada. Ca 10 barn drunknar varje år, varav drygt en tredjedel av olyckorna inträffar på badplatser och i badhus. Av alla omkomna i drunkningsolyckor är hela 83 % vuxna män och de flesta är mellan 50-79 år. Då Tyresö kommun har stora områden för friluftsliv, i båt och kring vatten i övrigt, är det viktigt att kommunen når även denna målgrupp.

Enligt LSO - lagen om skydd mot olyckor¹ har alla Sveriges kommuner ansvar för att försöka att förhindra vattenolyckor genom förebyggande arbete.

Människor ska kunna vistas i och kring vattnet utan att riskera att skadas eller omkomma genom drunkning.

2 Mål och syfte

Tyresö kommun har många badplatser, sjöar och vattendrag varför riskerna för drunkningstillbud är stora. Arbete med vattensäkerhetsfrågor skall vara en prioriterad fråga för Tyresö kommun då alltför många människor omkommer genom drunkning. För att få ner antalet drunkningstillbud ska simundervisning och information om vattensäkerhet ytterligare förbättras. En plan för information ska upprättas. Södertörns brandförsvarsförbund tillsammans med Kultur- och fritidsnämnden ska ta stor del i att främja detta arbete och stödja de olika aktörerna. Likaså blir barn- och utbildningsförvaltningen en viktig aktör som ansvariga för skolsimningsundervisningen.

3 Säkerhet vid vatten

Den statliga och kommunala räddningstjänsten har resurser för att undsätta människor som hamnar i nödsituationer. Primärt bör dock åtgärder vidtas för att se till att människor inte hamnar i nödlägen. Skulle detta ändå inträffa så har de människor som befinner sig i närheten och kan göra en omedelbar insats störst chans att rädda den nödställda.

För att undvika olyckor och underlätta räddning vid olyckstillbud måste platser där många människor vistas invid vatten anpassas så att riskerna för allvarliga olyckor minimeras. Utformningen av sådana platser och hållande av utrustning för livräddning är den enskildes ansvar. Kommunen är dock skyldig att verka för att åstadkomma skydd mot olyckor.

Tyresö Kommun har som ägare till större delen av badplatserna inom kommunens geografiska område ett särskilt stort ansvar för att sköta säkerhetsarbetet på ett föredömligt sätt. Där det inte är uppenbarligen onödigt ska fastställda dokumenterade rutiner finnas för hur säkerheten skall upprätthållas över tiden. De speciella risker som uppstår då vattnet fryser till is måste också beaktas.

¹ Lag (2003:778) om skydd mot olyckor

3.1 Livräddningsutrustning, bevakning och tillsyn

Tyresö kommun är ansvarig för tillsyn och efterlevnaden av lagen skydd mot olyckor (LSO) och de föreskrifter som meddelats med stöd av denna lag. Tillsynen av att ägare eller nyttjanderättsinnehavare enligt LSO 1 2 kap. 2§ i skäligen omfattning håller utrustning för livräddning vid annan olycka än brand ska dokumenteras och följas upp inom Kultur- och fritidsnämnden. Fritidsavdelningen beställer tjänsten från de förvaltningar, samhällsbyggnadsförvaltningen och konsult- och servicekontoret, som rent praktiskt är utförare av det dagliga arbetet.

Livräddningsutrustning, livboj ska finnas vid de kommunala friluftsbadplatserna och i simhallarna. Livbojar vid friluftsbaden ska inspekteras av idrott- och friluftsenheten och av miljö- och trafik, i simhallarna av ansvarigt driftföretag, 2ggr/vecka under högsäsong, juni-augusti, enligt följande:

- Kontrollera att lina och boj är hela och hänger på plats.
- Kontrollera att linan är noga instoppad i linbehållaren och att ingen del av linan exponeras av solljus.
- Om linan inte är korrekt fastsatt kontrolleras den extra noga. Är linan stickig, solblekt eller spröd? Vid minsta tveksamhet om linans hållbarhet ska linan bytas ut.
- Kontrollera att livbojens upphängningsanordning är hel och fastskruvad.
- Byt ut livbojar i dåligt skick.

Vid dessa tillfällen ska även bryggor och informationsskyltar kontrolleras.

Innan högsäsongen börjar ska skyddsdykning ha genomförts vid samtliga friluftsbad som sköts av kommunen. Totalt genomförs detta 2-3 ggr per år. Vid särskilda behov kan ytterligare skyddsdykning ske. Skyddsdykning sköts av idrott- och friluftsenheten. En gång per år genomförs också Södertörns brandförsvärsförbund undersökning av botten vid bryggorna på de kommunala friluftsbaden. Alla skyddsdykningar dokumenteras av utföraren. Avvikelse redovisas till fritidsavdelningen.

Vattenprover tas 3 ggr per år med start i juni månad. Vid särskilda behov kan ytterligare provtagning genomföras. Detta sköts av Södertörns Miljö- och Hälsoskyddsförbund. Beställare är idrott- och friluftsenheten. Alla provtagningar dokumenteras. Avvikelse redovisas till fritidsavdelningen.

Bevakning finns, via Medleys personal, i simhallen Tyresö Aquarena men bad sker på egen risk. Medley har alltid badvärdar som kontinuerligt ronderar i simhallsmiljön. De bad-bevakare enskilda aktiviteter vid behov, till exempel vid mycket lek i bassängen och hinderbanan.

De som hyr tid i simhallen är ansvariga för verksamheten och de personer som vistas i lokalerna enligt skrivet hyreskontrakt.

3.2 Simkunnighet och kunskap

Den enskilt viktigaste faktorn för att undvika drunkning är självfallet att man kan simma men även förmågan att kunna hjälpa andra nödställda i vatten är viktig. Enligt grundskolans kursplan ansvarar kommunen och huvudmännen för de fristående skolorna för att eleverna lär sig simma och hantera nödsituationer vid vatten. Skolan ansvarar för att tydligt dokumentera att man uppfyller skolans mål i form av att man:

- Senast under sjätte skolåret kan simma enligt definitionen i läroplanen för grundskolan
- Senast under nionde skolåret kan hantera nödsituationer vid vattnet. Här innefattas också första hjälpen och HLR.

Tyresö kommun erbjuder i samverkan med Tyresö Aquarena Medley simskolor och livräddningskurser för ALLA kommunens invånare. Tyresö Aquarena/ Medley erbjuder även bokad kostnadsfri skolsimsundervisning enligt avtal för kommunens skolor.

Vattenhuset i Tyresö har en rehab-bassäng. I bassängen är det minst 32 grader. Här erbjuds babysim, plask och lek, simlekis, simskolor, tekniksım och vattengymnastik (lätt, medel, gravid och intensivpass).

4 Plan för verksamheten

Barn- och utbildningsnämnden ska aktivt arbeta med att stödja grundskolorna i kommunen så att eleverna uppnår minst de färdigheter som krävs enligt kursplanen. Detta sker genom årliga kontakter med Tyresö Aquarena/ Medley. Kostnaderna för detta regleras i avtal upprättat mellan Tyresö Aquarena/Medley och kommunen. Fritidsavdelningen bevakar att detta sköts enligt avtalets intentioner.

Svenska Livräddningssällskapet tillhandahåller utbildningsmateriel kring vattensäkerhet för att om möjligt att ge grundskolans lärare i Tyresö kommun lokalt stöd för att utnyttja detta material.

Södertörns brandförsvärsförbund har på Tyresö brandstation har en säkerhetsdepå där allmänheten kan låna/hyra flytvästar, ispikar och isdubbar då tillfälliga behov uppstår. Isdubbar och ispikar finns även att låna vid Alby friluftsgård samt Trollbäckens idrottsplats. Vid Alby fritidsgård finns också flytvästar att hyra/låna.

Kultur- och fritidsnämnden ska var rådgivare till ägare och innehavare av platser där åtgärder behöver vidtas för att minska risken för drunkning.

Kultur- och fritidsnämnden ska se till att dokument om rutiner vid olyckor som kan inträffa på bad och simhallar är upprättat.

Samhällsbyggnadsförvaltningen ska varje vår skicka ut säkerhetsinformation till båtklubbar som, av kommunen, arrenderar mark och bryggor för båtverksamhet.

Driftkontroller ska göras varje dag på Tyresö Aquarena/Medley och driftjournaler ska föras av ansvarig person.

Tyresö kommun verkar för att informera allmänheten om risker som kan finnas i samband med vistelse kring vatten. Denna information skall vara säsonganpassad och förberedd så att den kan lämnas när det blir aktuellt, t ex vid isläggning. På kommunens hemsida ska finnas en länk till Svenska Livräddningssällskapet hemsida, där man kan inhämta aktuell information. Minst vart annat år ska en Vattensäkerhetsdag för allmänheten genomföras tillsammans med Södertörns brandförsvärsförbund.

Tyresö kommun verkar för att det finns tillgång till simundervisning för alla åldrar i kommunen. För de grupper av kommunmedlemmar som av olika anledningar inte har eller haft möjlighet att delta i grundskolans simundervisning ska särskilda åtgärder övervägas.

5 Uppföljning, utvärdering och återkoppling

Kunskaperna om simning och vattensäkerhet bland kommunens invånare skall i första hand utvärderas bland eleverna i grundskolans årskurs 5 och 9. Detta ska göras i samverkan mellan Tyresö Aquarena/Medley och respektive skola enligt Svenska livräddningssällskapets utbildningsstege. Statistiken och de olycksförloppsundersökningar som genomförs kring drunkningstillbud i Tyresö kommun ska årligen utvärderas av Kultur- och fritidsnämnden.

5.1 Revidering av dokument

Detta dokument skall revideras vid behov.

Fullständig uppdatering sker inför varje ny mandatperiod.